

ODGOVORI EUROPSKE KOMISIJE

NA TEMATSKO IZVJEŠĆE EUROPSKOG REVIZORSKOG SUDA

Prava intelektualnog vlasništva u EU-u: zaštita
koja nije bez nedostataka

Sadržaj

SAŽETAK (odlomci I.–X.)	4
UVOD (odlomci 1.–12.)	6
OPSEG REVIZIJE I PRISTUP (odlomci 13.–16.)	6
OPAŽANJA (odlomci 17.–93.)	6
ZAKLJUČCI I PREPORUKE (odlomci 94.–101.)	15
1. preporuka – Potrebno je dopuniti i ažurirati regulatorne okvire EU-a za pravo intelektualnog vlasništva	16
2. preporuka – Ocjena sustava upravljanja i metodologije za utvrđivanje pristojbi	16
3. preporuka – Potrebno je poboljšati sustave financiranja, kontrole i evaluacije	17
4. preporuka – Potrebno je poboljšati sustave oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a	17
5. preporuka – Potrebno je poboljšati okvir za provedbu prava intelektualnog vlasništva	18

Ovaj dokument sadržava odgovore Europske komisije na opažanja iz tematskog izvješća Europskog revizorskog suda, u skladu s člankom 259. [Financijske uredbe](#), i objavit će se zajedno s tematskim izvješćem.

SAŽETAK (odlomci I.–X.)

Odgovori Komisije:

II. Pravnim okvirom EU-a za intelektualno vlasništvo i njegovom učinkovitom provedbom potiču se poduzeća u EU-u da ulažu u robu i usluge visoke kvalitete, inovacije, dizajn i kreativnost, čime se poduzećima omogućava da se šire na svjetskoj razini. U industrijskoj strategiji, koju je Komisija predstavila u ožujku 2020., određeni su glavni pokretači industrijske preobrazbe Europe i buduće mjere za postizanje europske industrijske politike temeljene na tržišnom natjecanju, otvorenim tržištima, vodećim svjetskim istraživanjima i tehnologijama te snažnom jedinstvenom tržištu.

Osim toga, Komisija je u studenome 2020. donijela sveobuhvatan akcijski plan za intelektualno vlasništvo, kako bi preuzela vodeću ulogu u ključnim industrijskim područjima, poboljšala i podržala gospodarski oporavak i otpornost za vrijeme pandemije bolesti COVID-19 te omogućila tranziciju na zelenije i digitalnije gospodarstvo. Akcijskim planom nastoji se ojačati EU-ova politika intelektualnog vlasništva, čime se poduzećima omogućava da iskoriste svoje izuma i djela istodobno osigurava da oni služe i širem gospodarstvu i koriste društvu.

V. Komisija je u Akcijskom planu utvrdila da bi za postojeći okvir intelektualnog vlasništva EU-a, iako je čvrst i pouzdan, korisna bila modernizacija i da bi se mogao upotpuniti, primjerice, novim zakonodavstvom EU-a o oznakama zemljopisnog podrijetla EU-a za obrtničke i industrijske proizvode.

VI. Komisija trenutačno provodi reviziju zakonodavstva o dizajnu, čime ga nastoji modernizirati i dodatno uskladiti te osigurati usklađenost s reformiranom pravnom stečevinom u području žigova.

U okviru nedavne reforme u području žigova Uredbom o žigu Europske unije već su utvrđeni kriteriji koji se trebaju uzeti u obzir pri određivanju visine pristojbi za žigove Europske unije (vidjeti uvodnu izjavu 39.). Premda je veća transparentnost u vezi s pokrivanjem troškova bitna, treba uzeti u obzir i druge čimbenike (primjerice, gospodarsku vrijednost dodijeljenog prava intelektualnog vlasništva na razini EU-a).

Kad je riječ o oznakama zemljopisnog podrijetla (OZP), predstojećom reformom nastoji se ojačati postojeći sustav prava intelektualnog vlasništva u skladu s Akcijskim planom za intelektualno vlasništvo i učinkovito zaštititi nazive tradicionalne hrane. Tom inicijativom pridonosi se ciljevima zajedničke poljoprivredne politike, posebno poboljšanju odgovora poljoprivrednog sektora EU-a na zahtjeve društva u vezi s hranom i zdravljem te se tako pridonosi europskom zelenom planu i strategiji „od polja do stola”.

VII. Struktura i upravljanje Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) u velikoj su mjeri usklađeni sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama iz 2012.

Osim toga, prema mišljenju Komisije reformiranom Uredbom o žigu Europske unije (vidjeti posebno članak 153. stavak 1. točke od (a) do (c), članak 157. stavak 4. točke od (c) do (e), članak 172. stavak 9. i članak 176. stavak 1.) ojačan je okvir odgovornosti.

Međutim, Komisija će iskoristiti predviđenu evaluaciju u skladu s člankom 210. Uredbe o žigu Europske unije kako bi dobila dodatne informacije i razmotrila mogućnost daljnjeg djelovanja u području odgovornosti.

Predstojećom reformom OZP-a uzima se u obzir potporna studija za evaluaciju o oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčenim tradicionalnim specijalitetima, koja je provedena 2020. Reformom se nastoje naći rješenja kojima bi se bolje zaštitile oznake zemljopisnog podrijetla, osnažilo proizvođače, uskladili i pojednostavnili postupci te poboljšala učinkovitost kontrola i primjene OZP-a.

VIII. Direktivom o provedbi prava intelektualnog vlasništva predviđa se samo minimalno usklađivanje te se državama članicama omogućava donošenje mjera koje su povoljnije za nositelje prava. Osim toga, neke od njezinih odredbi nisu obvezne i nacionalni sudovi mogu dati drukčija tumačenja (u granicama fleksibilnosti koja je dopuštena Direktivom). Kako bi utvrdila moguće nacionalne razlike u provedbi DPPIV-a, Komisija je uspostavila novu skupinu stručnjaka za politiku industrijskog vlasništva, kojom se, među ostalim zadaćama, predviđa razmjena informacija o provedbi (Odluka C(2022) 161 od 20.1.2022.).

Komisija je aktivno surađivala s državama članicama u primjeni carinske provedbe prava intelektualnog vlasništva. Međutim, ima još bitnih zadataka koji se moraju provesti, posebno kako bi se osiguralo bolje i ujednačenije carinsko upravljanje rizicima koji se odnose na prava intelektualnog vlasništva (vidjeti opsežan odgovor pod preporukom br. 4).

IX. *Prva alineja* – Komisija prihvaća preporuku. Akcijskim planom za intelektualno vlasništvo Komisija je najavila mjere kojima je cilj revidiranje i ažuriranje pravila EU-a u području prava intelektualnog vlasništva.

Druga alineja – Komisija prihvaća preporuku. Struktura Ureda Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) i upravljanje njime uvelike su usklađeni sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama iz 2012.

Revizija temeljena na članku 210. Uredbe o žigu Europske unije obuhvaćat će procjenu učinka, djelotvornosti i učinkovitosti Ureda i njegovih radnih praksi. Komisija će iskoristiti evaluaciju kako bi dobila dodatne informacije i razmotrila mogućnost daljnjeg djelovanja u području odgovornosti.

Treća alineja – Komisija prihvaća preporuku. U okviru provedbe Akcijskog plana za intelektualno vlasništvo Komisija radi na jačanju sustava zaštite oznaka zemljopisnog podrijetla za poljoprivredne proizvode kako bi on bio učinkovitiji i priprema prijedlog o sustavu zaštite EU-a za oznake zemljopisnog podrijetla za (tzv. nepoljoprivredne) obrtničke i industrijske proizvode.

Četvrta alineja – Komisija prihvaća preporuku. Komisija je već u Akcijskom planu za intelektualno vlasništvo najavila da će poduzeti potrebne korake kako bi ojačala provedbu prava intelektualnog vlasništva. U tom smislu Komisija (predloženim) Aktom o digitalnim uslugama (horizontalni okvir) pojašnjava i ažurira odgovornosti pružatelja digitalnih usluga, posebno internetskih platformi. Komisija i dalje priprema uspostavu paketa instrumenata EU-a za borbu protiv krivotvorenja kojim se utvrđuju načela za zajedničko djelovanje, suradnju i razmjenu podataka među nositeljima prava, posrednicima i tijelima za izvršavanje zakonodavstva (instrument specifičan za sektor).

Komisija trenutačno priprema strategiju carinskog upravljanja rizicima koji se odnose na prava intelektualnog vlasništva te će ocijeniti provedbu Uredbe o carinskoj provedbi prava intelektualnog vlasništva.

UVOD (odlomci 1.–12.)

Odgovori Komisije:

12. U nekim državama članicama carinsko se tijelo na temelju nacionalnog zakonodavstva može ovlastiti iza djelovanje pri otkrivanju robe koja je već stavljena na unutarnje tržište, a za koju se sumnja da povređuje pravo intelektualnog vlasništva.

OPSEG REVIZIJE I PRISTUP (odlomci 13.–16.)

Nema odgovora Komisije.

OPAŽANJA (odlomci 17.–93.)

Odgovori Komisije:

17. Nedavnom reformom u području žigova već je u velikoj mjeri dodatno usklađeno i materijalno i (osobito) postupovno nacionalno pravo žiga u skladu sa sustavom žiga EU-a. Opće je priznato da preinaka Direktive o žigovima odražava željenu (politički najveću moguću) razinu zakonodavne usklađenosti, uzimajući u obzir i temeljno načelo supsidijarnosti EU-a. Postignuti visoki stupanj usklađenosti u skladu je s nadležnostima Unije za pitanja obuhvaćena područjem primjene Singapurskog ugovora o pravu žiga.

18. Komisija je 19. i 20. ožujka 2019. pokrenula postupak zbog povrede protiv Grčke, Francuske i Rumunjske jer nisu pravovremeno poslale obavijest o mjerama prenošenja. Ti su postupci zaključeni nakon primitka obavijesti o odgovarajućim mjerama. Preliminarna procjena pokazuje da neke odredbe nacionalnih prava nisu prenesene ili su samo djelomično prenesene. Komisija trenutačno procjenjuje podrazumijeva li to kršenje Direktive. Treba napomenuti da se ne moraju sve odredbe Direktive prenijeti ili u potpunosti prenijeti da bi nacionalno pravo bilo usklađeno s Direktivom.

20. S obzirom na opažanja i preporuke Europskog revizorskog suda evaluacija u skladu s člankom 210. Uredbe o žigu Europske unije Komisiji će biti temelj za procjenu i razmatranje je li, i u kojoj mjeri, potrebno daljnje djelovanje.

21. Predstojeća evaluacija u skladu s člankom 210. Uredbe o žigu Europske unije Komisiji će poslužiti kao temelj za procjenu i razmatranje je li, i u kojoj mjeri, potrebno daljnje djelovanje.

22. Iako Ured ne obvezuje odredbe članka 70. Financijske uredbe EU-a, člankom 177. Uredbe o žigu Europske unije predviđeno je da se financijske odredbe EUIPO-a temelje na financijskim pravilima za druga tijela koja je osnovala Unija, u onoj mjeri u kojoj je to sukladno posebnoj prirodi Ureda. Istom pravnom osnovom predviđa se savjetovanje s Komisijom prije nego što Odbor za proračun donese financijske odredbe.

Usto, struktura EUIPO-a i upravljanje njime općenito su u tom smislu usklađeni sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama.

Međutim, predstojeća evaluacija u skladu s člankom 210. Uredbe o žigu Europske unije Komisiji će poslužiti kao temelj za procjenu i razmatranje je li, i u kojoj mjeri, potrebno daljnje djelovanje.

23. Zadaće svih tijela definirane su u Uredbi o žigu Europske unije.

24. Sastav Upravnog odbora i Odbora za proračun u skladu je s člankom 154. stavkom 1. i člankom 171. stavkom 2. Uredbe o žigu Europske unije i uglavnom je usklađen sa zajedničkim pristupom, kojim se, za agencije koje se financiraju vlastitim sredstvima, ne predviđa da administrativno i proračunsko upravljanje provode dva različita upravna tijela. Budući da poznavanje funkcioniranja sustava žiga i dizajna EU-a pomaže predstavnicima u obavljanju funkcija u oba tijela, Komisija smatra da je teško zahtijevati da u njihovu sastavu ne bude preklapanja. Komisija nema utjecaja na imenovanje predstavnika država članica.

25. Evaluacija u skladu s člankom 210. Uredbe o žigu Europske unije Komisiji će biti temelj za razmatranje je li, i u kojoj mjeri, potrebno daljnje djelovanje.

26. Komisija priprema reviziju zakonodavstva o dizajnu kako bi ga modernizirala i dodatno uskladila te zajamčila dosljednost s reformiranom pravnom stečevinom u području žigova.

27. Uredba pored nacionalne zaštite dizajna koja je na raspolaganju na nacionalnoj razini i usklađena s Direktivom o dizajnu uspostavlja jedinstveni autonomni sustav zaštite za dizajn s jednakim učinkom u cijeloj Uniji kako bi poduzeća u EU-u mogla raspolagati različitim pravima i slobodno birati među njima ili ih kombinirati u skladu s individualnim poslovnim potrebama.

Komisija priprema reviziju zakonodavstva o dizajnu kako bi ga modernizirala i dodatno uskladila te zajamčila dosljednost s reformiranom pravnom stečevinom u području žigova. Predviđenim daljnjim usklađivanjem posebno se namjeravaju uspostaviti ravnopravniji uvjeti tržišnog natjecanja za poduzeća u EU-u te ojačati komplementarnost i interoperabilnost između EU-a i nacionalnih sustava dizajna.

28. Reformom u području dizajna nastoji se poboljšati digitalizacija postupaka, čime bi se postigla dodatna jasnoća u vezi s prihvatljivim predmetima, opsegom dodijeljenih prava i njihovim ograničenjima. U reformi se razmatra i struktura pristojbi te daljnje usklađivanje postupovnih pravila na razini Unije i na nacionalnoj razini i pravila o rezervnim dijelovima.

29. Komisija priprema reviziju zakonodavstva o dizajnu kako bi ga ažurirala i modernizirala te zajamčila dosljednost s reformiranom pravnom stečevinom u području žigova.

30. Zakonodavstva država članica kojima se predviđa zaštita dizajna na nacionalnoj razini djelomično su usklađena s Direktivom 98/71/EZ o pravnoj zaštiti dizajna („Direktiva“). Usklađivanje se odnosilo na ključne aspekte materijalnog prava o dizajnu, a postupci pritom nisu obuhvaćeni.

Komisija na temelju sveobuhvatne evaluacije priprema reviziju zakonodavstva o dizajnu kako bi ga modernizirala i dodatno uskladila te zajamčila dosljednost s reformiranom pravnom stečevinom u području žigova. Da bi se uspostavili ravnopravniji uvjeti tržišnog natjecanja za poduzeća u EU-u i ojačale komplementarnost i interoperabilnost između EU-a i nacionalnih sustava dizajna, buduće

daljnje usklađivanje trebalo bi obuhvaćati i glavne aspekte postupaka, koji su uključeni i u nedavnu reformu u području žigova.

31. b) Nacionalni uredi mogu na odgovarajući način odrediti pristojbe jer imaju financijski suverenitet u tome. Stoga je potencijal uspostavljanja (obveznih) zajedničkih načela za strukturu pristojbi vrlo malen, kao što se jasno pokazalo u nedavnoj reformi u području žigova.

33. Budući da je zaštita u obliku neregistriranog dizajna Zajednice dostupna svim dizajnerima i poduzećima u cijelom EU-u, ne postoji potreba za usporednom zaštitom neregistriranog dizajna na nacionalnoj razini.

37. Mehanizam kojim se nastoji spriječiti nakupljanje velikog viška uveden je 2016. u kontekstu reforme Uredbe o žigu Europske unije (članak 172. stavak 8.). Međutim, suprotno prijedlogu Komisije koji su zakonodavci nisu podržali, taj mehanizam ne primjenjuje načelo automatskog („krajnje rješenje”) prijenosa svakog većeg strukturnog viška proračunu EU-a, što bi prema Komisiji bilo u skladu s Uredbom o osnivanju EUIPO-a i s općim načelima dobrog upravljanja proračunom.

Kao što je i Komisija objasnila, nedavnom reformom u području žigova u Uredbi o žigu Europske unije uključeni su kriteriji koje treba uzeti u obzir pri utvrđivanju visine pristojbi za žigove Europske unije (vidjeti uvodnu izjavu 39. Uredbe o žigu Europske unije). Pokrivanje troškova može biti samo jedan čimbenik za određivanje pristojbi za isključiva prava intelektualnog vlasništva na razini EU-a. Iako se podrazumijeva da je veća transparentnost u vezi s pokrivanjem troškova važna za procjenu učinkovitosti EUIPO-a u pogledu njegovih osnovnih djelatnosti, treba uzeti u obzir i druge čimbenike (kao što je gospodarska vrijednost dodijeljenog prava intelektualnog vlasništva). S obzirom na „veliku važnost iznosa pristojbi koje se plaćaju EUIPO-u za djelovanje sustava žiga EU-a i njegov komplementarni odnos s nacionalnim sustavima žiga”, zakonodavci su smatrali da je prikladno da se iznosi pristojbi razmotre u osnovnoj Uredbi o žigu Europske unije.

38. Komisija i EUIPO pokrenuli su 10. siječnja 2022. novi Fond za prava intelektualnog vlasništva malih i srednjih poduzeća, koji će imati proračun od 47 milijuna EUR za razdoblje 2022.–2024. Doprinos EUIPO-a iznositi će 45 milijuna EUR iz viška. Komisija i EUIPO razmatraju i druge financijske instrumente kako bi Fondu za prava intelektualnog vlasništva malih i srednjih poduzeća pridonijeli još više iz viška 2023.

39. Da bi se osigurao uravnotežen i usklađen suživot sustava žiga u EU-u, visina pristojbi mora odražavati gospodarsku važnost relevantnih uključenih prava vlasništva te stoga ne bi smjele biti takve da potiču korisnike da stječu prava žiga izvan okvira svojih stvarnih interesa, tj. bez namjere i mogućnosti da ih upotrebljavaju u cijelom EU-u.

40. Pri reviziji strukture i iznosa pristojbi za žigove EU-a Komisija je razmotrila potrebu za uravnoteženim proračunom EUIPO-a, uključujući sigurno pokrivanje troškova Ureda za pružanje njegovih usluga, kao i prosječan iznos pristojbi koje se plaćaju na nacionalnoj razini za nacionalnu zaštitu žiga.

41. Kao što je zakonodavac izričito prepoznao u nedavnoj reformi u području žigova, EUIPO treba radi dobrog financijskog upravljanja izbjegavati nakupljanje velikih proračunskih viškova (vidjeti uvodnu izjavu 38. Uredbe o žigu Europske unije).

Stoga je pri reformi Uredbe o žigu Europske unije izvršeno nekoliko izmjena radi smanjenja mogućnosti stvaranja budućih viškova.

Nedavnom reformom u području žigova uspostavljeni su kriteriji koji se trebaju uzeti u obzir pri utvrđivanju visine pristojbi za žigove Europske unije (vidjeti uvodnu izjavu 39. Uredbe o žigu Europske unije).

Kao što je utvrđeno u studiji Instituta Max Planck koja joj je prethodila, visina pristojbi pitanje je u kojem zakonodavac zapravo ima diskrecijsko pravo i može uzeti u obzir različite legitimne interese.

Nakon velikog smanjenja pristojbi za žigove Europske unije 2005. i 2009., reforma Uredbe o žigu Europske unije iz 2015. svejedno je dovela do još jednog velikog smanjenja, zbog čega je zaštita žiga EU-a koja obuhvaća područje 27 država članica vrlo privlačna i konkurentna u smislu troškova (850 EUR za prijavu za registraciju žiga Europske unije).

42. Kao što je zakonodavac predvidio u Uredbi o žigu Europske unije (uvodna izjava 36.), uspostava sustava žiga EU-a rezultirala je povećanim financijskim opterećenjem za središnje urede za industrijsko vlasništvo i druga tijela država članica. Stoga se smatralo primjerenim osigurati da EUIPO nadoknadi dio troškova koje države članice imaju zbog svoje uloge u osiguranju nesmetanog funkcioniranja sustava žiga EU-a, a da ne uzrokuje proračunski manjka Ureda.

Zajednički odgovor na odlomke 43. i 44. Zakonodavac je utvrdio sustav nadoknade u članku 172. stavcima od 4. do 7. Uredbe o žigu Europske unije. Zakonodavac je smatrao da su pokazatelji uspješnosti navedeni u članku 172. stavku 5. pravični, nepristrani i relevantni. Upotreba iznosa nadoknade od strane država članica obuhvaćena je njihovim nacionalnim financijskim suverenitetom.

Međutim, predstojeća evaluacija u skladu s člankom 210. Uredbe o žigu Europske unije Komisiji će služiti kao temelj da procijeni i razmotri je li, i u kojoj mjeri, potrebno daljnje djelovanje.

45. Kao što proizlazi iz teksta članka 172. stavka 4. Uredbe o žigu Europske unije, pokazatelje uspješnosti utvrđene točkama od (a) do (d) te odredbe zakonodavac smatra „pravičnim, nepristranim i relevantnim pokazateljima”. Nadalje, pri uspostavljanju i oblikovanju mehanizma nadoknade iz članka 172. trebalo je uzeti u obzir financijski suverenitet država članica koji odražava da je samo dio središnjih ureda za industrijsko vlasništvo država članica financijski neovisan o njihovom općem nacionalnom proračunu.

Odgovor na okvir 2. – Ocjena ključnih pokazatelja uspješnosti za raspodjelu iznosa nadoknade koji nisu SMART

(1) Zakonodavac je smatrao godišnji broj prijava žigova EU-a u svakoj državi članici relevantnim jer odražava „postignuće” središnjih ureda za industrijsko vlasništvo država članica u promicanju uvođenja zaštite žiga EU-a pružanjem informacija kako je navedeno u članku 172. stavku 4. točki (b) Uredbe o žigu Europske unije.

(2) Zakonodavac je smatrao da postoji korelacija između godišnjeg broja nacionalnih prijava žigova u svakoj državi članici i troškova koji nastaju u okviru sustava žiga EU-a, s obzirom na to da nacionalno pravo žiga nekoliko središnjih ureda za industrijsko vlasništvo država članica obvezuje te urede da po službenoj dužnosti ispituju postojanje relativnih razloga za odbijanje u obliku sukoba s prethodnim pravima, uključujući prethodne prijave i registracije žigova EU-a.

(3) Zakonodavac je smatrao da je godišnji broj predmeta pred sudovima za žig EU-a koje je odredila svaka država članica relevantan jer odražava „trošak” nacionalnih tijela zbog pridonosa provedbi žigova EU-a kako je navedeno u članku 172. stavku 4. točki (c) Uredbe o žigu Europske unije.

(4) Zakonodavac je smatrao da je godišnji broj prigovora i zahtjeva za proglašenje ništavosti koje su podnijeli nositelji žigova EU-a u svakoj državi članici relevantan jer odražava dodatne troškove koje snose središnji uredi za industrijsko vlasništvo država članica zbog svoje uloge u osiguranju nesmetanog funkcioniranja sustava žiga EU-a.

47. U predstojećoj reformi oznake zemljopisnog podrijetla (OZP) nastojat će se obuhvatiti cijeli raspon robe navedene u poglavljima od 1. do 23. kombinirane nomenklature, uspostavljene Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2658/87.

Komisija u drugom tromjesečju 2022. namjerava izraditi prijedlog za provedbu sustava zaštite na razini EU-a za oznake zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske (nepoljoprivredne) proizvode.

51. Zahtjev ovlaštenih zastupnika na pravo zastupanja fizičkih ili pravnih osoba u predmetima koji se odnose na žig ili dizajn pred središnjim uredom za industrijsko vlasništvo države članice u skladu s člankom 120. stavkom 2. točkom (c) Uredbe o žigu Europske unije i člankom 78. stavkom 4. točkom (c) Uredbe o dizajnu Zajednice rezultat je nepostojanja jedinstvenog, jasno definiranog okvira struke u državama članicama.

54. Poseban okvir utvrđen je u članku 152. Uredbe o žigu Europske unije kako bi EUIPO (radi izvršavanja svojih odgovarajućih zadaća u skladu s člankom 151. stavkom 1. točkom (c) Uredbe o žigu Europske unije) promicao konvergenciju praksi i alata u području žigova i dizajna, u suradnji sa središnjim uredima za intelektualno vlasništvo u državama članicama.

55. Nadalje, u skladu s člankom 152. stavkom 5. Uredbe o žigu Europske unije financijska potpora EUIPO-a relevantnim projektima suradnje ne prelazi 15 % godišnjeg prihoda EUIPO-a.

62. Predstojećom reformom oznake zemljopisnog podrijetla namjeravaju se uskladiti postupci za sve postojeće sektore oznake zemljopisnog podrijetla, uključujući postupke u vezi s obveznom upotrebom baze podataka EU-a eAmbrosia za sve zahtjeve.

65. Komisija je upoznata s kašnjenjem u odobravanju zahtjevâ za oznaku zemljopisnog podrijetla koje je rezultat većeg broja čimbenika koje je utvrdio Europski revizorski sud. Komisija namjerava riješiti taj problem u sljedećoj reformi oznake zemljopisnog podrijetla kako bi se poboljšala sveukupna brzina reagiranja i pravodobna obrada zahtjevâ za oznaku zemljopisnog podrijetla.

Zajednički odgovor Komisije na odlomke 66. i 67. Određena detaljna pravila o primjeni oznaka zemljopisnog podrijetla, kojima su obuhvaćene posebnosti određenih sektora, utvrđena su u supsidijarnom zakonodavstvu u sektorima vina i jakih alkoholnih pića¹. U predstojećoj

¹ Provedbena uredba Komisije (EU) 2019/34 o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o zahtjevima za zaštitu oznaka izvornosti, oznaka zemljopisnog podrijetla i tradicionalnih izraza u sektoru vina, postupcima podnošenja prigovora, izmjenama specifikacija proizvoda, registru zaštićenih naziva,

reformi oznake zemljopisnog podrijetla Komisija namjerava poboljšati učinkovitost kontrola i primjene oznaka zemljopisnog podrijetla te ih standardizirati i usmjeriti na posebne potrebe OZP-a.

68. Uredba (EU) 2017/625 stupila je na snagu 14. prosinca 2019. Uredba je dopunjena 2019. i 2020. nizom delegiranih i provedbenih akata u kojima su navedeni detalji za sve aspekte poljoprivredno-prehrambenog lanca na koje se Uredba primjenjuje. Prvi seminari inicijative „Bolja izobrazba za sigurniju hranu” 2020. i 2021. (uz nekoliko prekida zbog pandemije bolesti COVID-19) bili su usmjereni na širenje znanja o novim horizontalnim aspektima Uredbe.

71. Komisija se slaže da bi Unija trebala imati dobar okvir za provedbu prava intelektualnog vlasništva EU-a kako bi zadovoljila te potrebe.

72. DPPIV-om su se uspjela uskladiti nacionalna prava u području provedbe prava intelektualnog vlasništva². Direktivom se predviđa samo minimalno usklađivanje te se državama članicama omogućava donošenje mjera koje su povoljnije za nositelje prava. Neke od njezinih odredbi nisu obvezne i nacionalni sudovi mogu dati drukčija tumačenja (u granicama fleksibilnosti koja je dopuštena Direktivom).

Smjernicama o određenim aspektima DPPIV-a³ iz 2017. nastojalo se promicati dosljednije i učinkovitije tumačenje i primjena te se pridonijelo stvaranju ravnopravnijih uvjeta tržišnog natjecanja.

73. Kao što je navedeno u Akcijskom planu za intelektualno vlasništvo, Komisija i dalje pomno prati primjenu Direktive o provedbi prava intelektualnog vlasništva kako bi osigurala učinkovitu i uravnoteženu sudsku zaštitu. Surađuje s državama članicama i dionicima na provedbi smjernica Komisije iz 2017. Usto, Komisija planira naknadnu studiju o primjeni DPPIV-a.

74. Treba napomenuti da se, za razliku od Direktive o elektroničkoj trgovini i Prijedloga akta o digitalnim uslugama, DPPIV-om ne predviđaju materijalne odredbe o odgovornosti prekršitelja/posrednika ili izuzeća od odgovornosti. DPPIV-om se usklađuju građanski i upravni postupci i pravna sredstva te stoga u suštini ima drugi regulatorni cilj.

(Predloženim) Aktom o digitalnim uslugama povezuju se obveze pružatelja usluga posredovanja na internetu s njihovom ulogom, veličinom i utjecajem na internetski ekosustav. Određene materijalne obveze ograničene su samo na vrlo velike internetske platforme, koje su zbog svojeg dosega stekle središnju, sustavnu ulogu u olakšavanju javne rasprave i gospodarskih transakcija.

poništenju zaštite i upotrebi simbola te Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o odgovarajućem sustavu provjera, 17.10.2018.

Provedbena uredba Komisije (EU) 2021/1236 o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2019/787 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjeva za registraciju oznaka zemljopisnog podrijetla jakih alkoholnih pića, postupka prigovora, izmjena specifikacije proizvoda, poništenja registracije, upotrebe simbola i kontrole, 12.5.2021.

2 SWD(2017) 431 final, Radni dokument službi Komisije – Evaluacija priložena dokumentu COM(2017) 708 final, Komunikacija Komisije – Smjernice o određenim aspektima Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva, 29.11.2017.

3 COM(2017) 708 final, Komunikacija Komisije: Smjernice o određenim aspektima Direktive 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o provedbi prava intelektualnog vlasništva, 29.11.2017.

Komisija planira naknadnu studiju o primjeni DPPIV-a.

78. Komisija prepoznaje da se Uredbom (EU) 608/2013 ne definira „roba nekomercijalne naravi“, čime je njezino tumačenje prepušteno državama članicama. Materijalnim pravom intelektualnog vlasništva o žigovima definirano je da je povreda jedino moguća ako se zaštićeni žig upotrebljava u „trgovačkom prometu“, što nije slučaj kod predmeta u osobnoj prtljazi putnika, ako su namijenjeni samo za osobnu, nekomercijalnu uporabu. U materijalnom pravu intelektualnog vlasništva nema daljnjeg tumačenja u vezi sa značenjem uporabe „u trgovačkom prometu“ niti je na međunarodnoj razini definirano što se može smatrati nekomercijalnom upotrebom.

Međutim, države članice nisu izvijestile o posebnim poteškoćama pri tumačenju pojma „nekomercijalne“ uporabe za robu u osobnoj prtljazi ni pri provedbi citiranog članka Uredbe.

79. Komisija prepoznaje da trenutačno ne postoji službeni okvir EU-a za upravljanje rizicima koji se odnose na prava intelektualnog vlasništva ni strategija kontrole. Međutim, informacije o riziku već se dijele na temelju zajedničkog okvira upravljanja rizikom.

Komisija se slaže da se upravljanje rizikom i strategija kontrole za carinsku provedbu prava intelektualnog vlasništva mogu poboljšati. Carinski akcijski plan EU-a za sprečavanje povrede prava intelektualnog vlasništva za razdoblje 2018.–2022. već sadržava posebnu mjeru čiji je cilj jačanje upravljanja rizicima koji se odnose na prava intelektualnog vlasništva. U tom kontekstu Komisija je započela s razvojem zajedničke strategije kontrole temeljene na upravljanju rizikom.

81. Komisija se slaže da povećani opseg e-trgovine dovodi u pitanje sadašnju definiciju male pošiljke iz Uredbe 608/2013. Komisija stoga razmatra reviziju pravila za postupak u slučaju malih pošiljki (prvo delegiranim aktom, kako je predviđeno Uredbom 608/2013). Uništenje veće količine robe moglo bi se stoga postići za svako zadržavanje provedeno u okviru postupka u slučaju malih pošiljki.

82. Komisija prepoznaje da jedna država članica upotrebljava poseban postupak zapljene umjesto postupka u slučaju malih pošiljki definirano u Uredbi 608/2013. Međutim, on je istovjetan kaznenom postupku koji se isto temelji na transakcijskoj ovlasti definiranoj predmetnim nacionalnim carinskim zakonikom te je stoga specifičan za nacionalne nadležnosti dodijeljene carini u toj državi članici. Da se takva nadležnost dodijeli svim carinskim tijelima na razini Unije, razmotrila bi se upotreba sličnog postupka u svim državama članicama.

83. Komisija prepoznaje kako se Uredbom 608/2013 nacionalnim carinskim tijelima daje opcija traženja ili netraženja naknade od nositelja prava za troškove nastale zadržavanjem i uništavanjem robe za koju se sumnja da povređuje pravo intelektualnog vlasništva. Komisija odluku o najučinkovitijem pristupu smatra diskrecijskom ovlasti država članica.

84. Komisija se slaže da objekti za uništavanje određene robe nisu nužno dostupni u svim državama članicama, no Uredbom 608/2013 (članak 25. stavak 2.) predviđa se mogućnost uništavanja robe u drugim državama članicama.

Komisija prepoznaje da se u Sjedinjenim Američkim Državama proračun za uništavanje i skladištenje temelji na sredstvima koja proizlaze iz kazni za počinitelje: troškovi povezani sa skladištenjem i uništavanjem krivotvorene robe plaćaju se Fondom za zapljenu Ministarstva financija. U nekim slučajevima ostale stranke, poput žurnih prijevoznika, pristale su snositi odgovornost za troškove povezane s uništavanjem robe za koju se sumnja da je krivotvorena.

Uvođenje takvog sustava u EU-u ne bi zahtijevalo samo kazne na razini EU-a za trgovinu robom kojom se povređuju prava intelektualnog vlasništva, nego i posebne mjere kao što je oduzimanja imovine koje se primjenjuje u sustavu SAD-a. Za uvođenje sličnog sustava na razini EU-a bila bi potrebna preliminarna procjena.

87. Kad je riječ o materijalnom pravu intelektualnog vlasništva, Komisija je dvaput, 2003. i 2005., predložila usklađivanje materijalnog kaznenog prava koje se odnosi na intelektualno vlasništvo, ali nije bilo moguće postići dogovor o tekstu. U zaključcima Vijeća o intelektualnom vlasništvu od 18. lipnja 2021. Vijeće je smatralo da je „potrebno poticati razmišljanje o sprečavanju i borbi protiv kaznenih povreda prava intelektualnog vlasništva [...] i njihovoj povezanosti s međunarodnim gospodarskim i financijskim kriminalom [...], među ostalim razmišljanje o mogućoj potrebi za provođenjem pregleda postojećih pravnih razlika među kaznenopravnim okvirima država članica, mogućim prazninama u kaznenom pravu i kaznenom progonu te pravnim i praktičnim preprekama prekogranične suradnje unutar EU-a”.

Komisija trenutačno s državama članicama raspravlja o carinskim kaznama, koje su predviđene nacionalnim carinskim pravima u slučajevima kad posjednik robe ili deklarant ne poštuje carinsko zakonodavstvo.

88. Komisija priznaje različite prakse država članica u vezi s prijavljivanjem zadržavanja u COPIS-u (informacijski sustav za sprečavanje krivotvorenja i piratstva na razini EU-a) (različiti rokovi). Budući da je COPIS baza podataka za potrebe statistike, to odstupanje nema utjecaja na upravljanje rizikom. Međutim, Komisija shvaća da bi zajednički pristup pomogao u pripremi izvješća na razini EU-a. Komisija će stoga ulagati trud u suradnju s državama članicama kako bi se slijedila zajednička praksa izvješćivanja u smislu poštovanja roka. To se isto može uzeti u obzir u kontekstu evaluacije provedbe Uredbe 608/2013.

89. Komisija se slaže s opažanjem Europskog revizorskog suda da države članice ne iskorištavaju u cijelosti mogućnost koju nudi zajedničko sučelje COPIS-a i AFIS-a (OLAF-ov informacijski sustav za borbu protiv prijevara).

90. Komisija nastavlja težiti uključivanju odredbi o uzajamnoj administrativnoj pomoći u bilateralne trgovinske sporazume o kojima pregovara u ime Unije, čime se omogućava razmjena informacija.

92. a) Komisija je iznijela isto opažanje kao Europski revizorski sud. Pitanje pragova za carinsku intervenciju uzet će se u obzir u evaluaciji provedbe Uredbe 608/2013.

b) Komisija se slaže da to nije u skladu sa zahtjevima iz Uredbe 608/2013. Komisija namjerava istaknuti obveze država članica tijekom tekućeg kruga posjeta radi potpore provedbi Uredbe 608/2013 u 27 država članica i u okviru odjela stručne skupine za carine za prava intelektualnog vlasništva.

c) Komisija sa žaljenjem utvrđuje da neke države članice ne unose podatke u CIS+.

d) Vidjeti odgovor Komisije na odlomak 88.

93. Komisija trenutačno priprema strategiju kontrole temeljenu na upravljanju rizicima koji se odnose na prava intelektualnog vlasništva, što bi trebalo pridonijeti poboljšanju carinskih provjera u svim državama članicama.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE (odlomci 94.–101.)

Odgovori Komisije:

95. Komisija priprema reviziju zakonodavstva o dizajnu kako bi ga modernizirala i dodatno uskladila. Da bi se uspostavili ravnopravniji uvjeti tržišnog natjecanja za poduzeća u EU-u i ojačale komplementarnost i interoperabilnost između EU-a i nacionalnih sustava dizajna, buduće daljnje usklađivanje trebalo bi obuhvaćati i glavne aspekte postupaka, koji su uključeni i u nedavnu reformu u području žigova.

Komisija priprema i prijedlog o EU-ovu sustavu zaštite za oznake zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske (tzv. nepoljoprivredne) proizvode.

96. Komisija planira evaluaciju Uredbe 608/2013 u kojoj će, među ostalim, procijeniti potrebu za revizijom određenih elemenata Uredbe kao što su definicija malih pošiljki i uvođenje pragova za intervenciju za carinsku provedbu prava intelektualnog vlasništva. Usto, Komisija trenutačno priprema strategiju upravljanja rizicima koji se odnose na prava intelektualnog vlasništva.

1. preporuka – Potrebno je dopuniti i ažurirati regulatorne okvire EU-a za pravo intelektualnog vlasništva

a) Komisija prihvaća preporuke. Komisija u drugom tromjesečju 2022. namjerava izraditi prijedlog za provedbu sustava zaštite na razini EU-a za oznake zemljopisnog podrijetla za obrtničke i industrijske (nepoljoprivredne) proizvode. Međutim, Komisija se u ovoj fazi ne može obvezati u pogledu sadržaja budućih zakonodavnih prijedloga.

b) Komisija prihvaća preporuku. Predstojećom revizijom zakonodavstva EU-a o zaštiti dizajna nastoji se uskladiti područje primjene prava na dizajn s reformom EU-a u području žigova kako bi se obuhvatila i krivotvorena dizajnerska roba koja je u provozu kroz EU. Međutim, Komisija se u ovoj fazi ne može obvezati u pogledu sadržaja budućih zakonodavnih prijedloga.

Komisija prihvaća preporuku o uvođenju praga za intervenciju za carinsku provedbu prava intelektualnog vlasništva. To će se uzeti u obzir u evaluaciji Uredbe 608/2013, koja će uključivati savjetovanje s privatnim dionicima, na koje se u konačnici i najviše odnosi definicija tih pragova.

Komisija prihvaća preporuku o proširenju definicije malih pošiljki. Zbog velikog povećanja broja pošiljaka poštanskih i žurnih prijevoznika mogla bi biti potrebna prilagodba definicije kako bi se olakšala učinkovita carinska provedba. Komisija prije svega razmatra reviziju pragova za postupak u slučaju malih pošiljki (prijedlogom delegiranog akta, kako je predviđeno Uredbom 608/2013). U evaluaciji Uredbe 608/2013 razmotrit će se i postoji li potreba za opsežnijom revizijom definicije malih pošiljki.

97. Komisija upućuje na svoje odgovore na odlomke 37. i 42.

2. preporuka – Ocjena sustava upravljanja i metodologije za utvrđivanje pristojbi

Komisija prihvaća preporuku.

Struktura i upravljanje Uredom Europske unije za intelektualno vlasništvo (EUIPO) u velikoj su mjeri usklađeni sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama iz 2012.

Revizija temeljena na članku 210. Uredbe o žigu Europske unije obuhvaćat će procjenu učinka, djelotvornosti i učinkovitosti Ureda i njegovih radnih praksi. Komisija će iskoristiti evaluaciju kako bi dobila dodatne informacije i razmotrila mogućnost daljnjeg djelovanja u području odgovornosti.

99. U predviđenoj evaluaciji na temelju članka 210. Uredbe o žigu Europske unije revidirat će se pravni okvir za suradnju između Ureda i ureda za industrijsko vlasništvo država članica.

3. preporuka – Potrebno je poboljšati sustave financiranja, kontrole i evaluacije

Komisija prima na znanje da je ta preporuka upućena EUIPO-u.

100. U predstojećoj reformi oznake zemljopisnog podrijetla Komisija se namjerava fokusirati na nekoliko temeljnih elemenata funkcioniranja sustava OZP-a, kao što su zaštita OZP-a, među ostalim i na internetu, osnaživanje proizvođača, usklađivanje i pojednostavnjenje postupaka kako bi se poboljšala sveukupna brzina reagiranja i pravodobna obrada zahtjeva za oznake zemljopisnog podrijetla i poboljšanje učinkovitosti kontrole i primjene OZP-a.

4. preporuka – Potrebno je poboljšati sustave oznaka zemljopisnog podrijetla EU-a

Komisija prihvaća preporuku.

101. Komisija se slaže da bi Unija trebala imati dobar okvir za provedbu prava intelektualnog vlasništva.

Okvir EU-a za provedbu prava intelektualnog vlasništva ne odnosi se samo na Komisiju, nego i na države članice. Države članice ne bi samo trebale imati mogućnost zadržavanja u slučaju sumnjive robe, nego bi trebalo i procijeniti mogu li im se dati ovlasti za izravno uništavanje robe za koju same smatraju da povređuje prava.

Objekti za uništavanje određene robe nisu nužno dostupni u svim državama članicama, no Uredbom 608/2013 (članak 25. stavak 2.) predviđa se mogućnost uništavanja robe u drugim državama članicama.

Pitanje odgovornosti i nadležnosti za zadržavanje i uništenje robe moglo bi se ponovno ocijeniti.

5. preporuka – Potrebno je poboljšati okvir za provedbu prava intelektualnog vlasništva

a) Komisija prihvaća preporuku. Komisija trenutačno priprema takvu strategiju koja bi trebala biti dio nove strategije za upravljanje rizicima u carinskim pitanjima.

b) Komisija prihvaća preporuku o boljem praćenju primjenu DPPIV-a.

Osim planirane naknadne studije o primjeni DPPIV-a i doprinosu paketu instrumenata EU-a za borbu protiv krivotvorenja Komisija nastavlja pomno pratiti primjenu DPPIV-a kako bi osigurala učinkovitu i uravnoteženu sudsku zaštitu nakon objave evaluacije o funkcioniranju DPPIV-a 2017. Suraduje s državama članicama i dionicima radi boljeg praćenja DPPIV-a i provedbe smjernica Komisije, primjerice, kako bi se osiguralo da se sudske zabrane primjenjuju usklađeno i učinkovito u svim državama članicama, ako su za to ostvareni uvjeti.

Komisija i Europska promatračnica za povrede prava intelektualnog vlasništva istražiti će mogućnost razvoja preciznijeg praćenja primjene DPPIV-a povezanog s nacionalnim sudskim praksama na temelju baze podataka EUIPO-a o sudskoj praksi, *eSearch*.

Komisija prihvaća preporuku za bolje praćenje carinske provedbe u državama članicama. Komisija ju je već djelomično provela tijekom kruga posjeta radi potpore provedbi Uredbe 608/2013 u 27 država članica, koji će se dovršiti 2022. Komisija na temelju rezultata može predvidjeti daljnje praćenje određenih država članica, što bi se moglo dovršiti nakon 2023.

c) Komisija prihvaća preporuku. Komisija je od država članica već zatražila da unutar određenog roka u bazu podataka COPIS unesu svoje podatke o zadržavanjima (u okviru odjela carinske stručne skupine za prava intelektualnog vlasništva). I to će se uzeti u obzir u evaluaciji Uredbe 608/2013 kako bi se procijenilo treba li se ta standardizacija odražavati u zakonodavstvu.